

Panium - Soqta Suqtañiqin

Daniel 11 nisqapi profetap ñanninkuna: URSS nisqapa thuñiynin, Domingo p'unchaw kamachiy, hinaspa kunan pacha Roma lloqsimuynin

Jeff Pippenger
2025-03-09

URSS llaqtakusqanwan 1989 watapiqa Daniel qillqap chunka hukniyuq qanchisniyuq t'aqapi tawa chunka versiculon hunt'akapun. Tawa chunka hukniyuq versiculotaq Estados Unidos suyupi domingo p'unchaw kamachiy, hinaqllataq chunka soqtayuq versiculopas. 1989 watamanta Estados Unidos suyupi domingo p'unchaw kamachikamaqa tawa chunka versiculon ch'usaqmi. URSS llaqtakusqan 1989 watapiqa Daniel qillqap chunka hukniyuq qanchisniyuq t'aqapi chunka versiculopipas reqsisqa karqan, chaytaqa qallariyninpi Antiochus Magnus hunt'arqan.

Antíoco III Magno, rey seléucida “del norte”, kamachirqan 223–187 a. C. watakunapi, hinaspa munarqan kutichiyta Ptolemeokunaq makinkunamanta chinkachisqa suyukunata (“rey del sur”), kinsa kaq Siriamanta Awqanakuy qhepantinpi (246–241 a. C.). Paypa kampañan tawa kaq Siriamanta Awqanakuy (219–217 a. C.) kasqa Coele-Siria, Fenicia, hinaspa Palestina suyukunata kutichiyta. 219 a. C. watapi Antíoco urayman purirqan, hapt'ispa Seleucia-in-Pieria, Tiro, hinaspa Ptolemais (Acre), chayhina kutichispa lamar qochapa patanpi sinchi hark'anakunata. 218 a. C. watapi aswan ñawpaqman purispa, hapt'irqa Filadelfia (Amán) llaqtata, hinaspa ñit'ispa Egiptoq tinkuyninman, munaspa kutichiyta chinkasqa seléucida suyukunata Gaza kama. Antíoco sayarirqan puriyninta 218 a. C. watapi, chay atipaykunata takyaspa hinaspa wakichikuspa huk allin t'aqwiypaq. Ptolomeo IV Filópator, rey ptolemaico, huñurqan huk ejército paywan tinkunankupaq, kallpanchasqa tropas egipciaswan. Daniel chunka hukniyuq kaq qhelqepa chunka kaq versiculonmi qawarichin kay Antíocoq kuyuriyninta; chayhinam ñawpaqchaspa rikuchin URSS nisqapa urmayninta 1989 watapi, hinaspa rikch'achin tawa chunka kaq versiculota.

Ichaqa churinkunakami oqarisqa kanqaku, chaymanta achka sinchi soldadokunata huñunqaku; hukninmi cheqaqtapuni hamunqa, llumpayta phutirinqa, pasarinqa ima; chaymanta kutimunqa, oqarisqataq kanqa, asta llaqtanpa amachana sinchi pukllananman. Daniel 11:10.

Chusku chunkaq kaq versiculopi norte reyqa “lloqsispan pasaspa” nisqaqa chunka kaq versiculopi norte reyq “lloqsispan pasamun” nisqanwanmi tupapun. Iskay versiculopipas kikillan hebreo simikunami tarikun, ichaqa aswan pisi huknirayasqa tikrasqallam kanku. Chayqa Isaías 8:8pi tarikukuq kikillan rimaymi.

Hinaspan Judá suyunta rinqa; lloqsimuspa hinaspa pataman pasaspa, kunkan kama chayanqa; raphrankunata mast'arisqanqa hallp'aykipa anchon hunt'anqa, ay Immanuel. Isaías 8:8.

Kimsaqninchik kinsa versiculokuna sapaqninmi uray llaqtapa reynin atipasqa kasqanta reqsichin, hanaq llaqtapa reyninpa atipayninwan. Antiochus, hanaq llaqtapa reynin, Ptolemy uray llaqtapa reyninta atipan, hinallataq Sennacherib Juda uray llaqtapa reyninta atipasqan hina, chay hinallataq chunka tawaqniyuq versiculopi hanaq llaqtapa reynin 1989 watapi USSR-ta llump'aykuspa apaq.

Kinsa versiculokuna, chay versiculokunapa kinsa historiapi hunt'akuyninkunawan kуска, “pacha tukukuypa tiempon” 1989 watapi reqsichinku. Chayrayku, chunka versiculuqa 1989 watahinam, chunka suqtayuq versiculupis Estados Unidos llaqtapi domingo p'unchaw kamachikuyhinam, hinallataq tawa chunka hukniyuq versiculupis.

Chunka hukñiyuqmanta pisqayniyuqkamaqa Qillqasqamanta huk siq'im, mayqinchus hinallataq huk hunt'asqa historiata kachkan, chaymi t'aqwiqpa pakasqa historiapi, tawa chunka ñiqin ch'askapi, sut'i willakuy ñanpaq markakuna riqsichin. Estados Unidos llaqtapi domingo kamachiy manaraq chayaspan, ichaqa 1989 watamanta qhepaman, Raphia maqanakuywan chaypaq qatig ruwaykunaga chunka hukniyuqpi chunka iskayniyuqpi rikuchisqa kachkan; Panium maqanakuytaq chunka kimsayuqmanta pisqayniyuqkama rikuchisqa kachkan.

Kamachikuy Inti p'unchawpa kamachinqa churasqa pacha kachkan; chaypiqa papakuna kamachiypa wañuchi ch'akiyqa hampisqa kachkan, hinaspan papaqa kay pachapa tiyananman kutimun. Chay atiychasqa rikuchisqa karqan papakuna kamachiypa tiyananman churakusqanwan 538 watapi, hinallataq pagano Roma tiyananman churakusqanwan Actium maqanakuypi. Huk kutinmi profecía nisqaman hina tiyananman churakusqa pagano Romaqa llaqa patapi kamachirqan 360 watakunata. Huk kutin papakuna kamachiyqa 538 watapi tiyananman churakusqa kaspan, llaqa patapi kamachirqan waranqa iskay pachak suqta chunka watakunata. Huk kutin wañuchi ch'akiyqa Inti p'unchawpa kamachinpi hampisqa kaptin, papakuna kamachiyqa llaqa patapi kamachinqa tawa chunka iskay killa hina profecía rikuchisqa pacha.

Hinaspan huk umanta rikurirqani wañuyman hina k'irisqata; ichaqa wañuchi k'irisqan hampisqa karqan. Hinaptinpas llaqa kay pachapi kaqkuna mancharispa uywarqanku chay bestia qatig. Hinaqtinmi adoraraqanku dragonta, bestiaman atiyta qosqanrayku; bestiatapas adoraraqanku, nispa: “¿Pitaq bestiaman rijch'aku? ¿Pitaq paywan maqanakuyta atinqa?” Hinaqtinpas payman qosqa karqan jatun simi, hatun rimaykunatawan Diospa contranpi rimaykunatawan rímananpaq; hinaspataq atiy qosqa karqan tawa chunka iskayniyuq killakunata ruwanampaq. Apocalipsis 13:3–5.

Versículo 27 nisqanqa kay iskaynin reykunamanta “iskaynin” nispa nin:

Kay iskaynin reykunapa sonqonkupas mana allinta ruranankupaqmi kanqa, hinaspataq huk mikhunapa mesa patallapim llullakuyta rimarinqaku; ichaqa chayqa manam allinman llusqinqachu, imaraykuchus tukukuyninqa churasqa p'unchawllapiraqmi kanqa. Daniel 11:27.

Ishkay kurak kinsa qhapaqkuna, chunka qanchisniyuq versiculopi nisqakunaga, ñawpaq iskay versiculokunapi nisqa qhapaqkuna kanku; chaymanta qhipamanqa Actium maqanakuyta maqanakurqanku.

Payqa atiyta kallpanta, sonqonta hatunta qhichwa llaqtapaq rey contra hatun ejército wan sayachinqa; hinallataq qhichwa llaqtapaq reypas maqanakuytaq hatunllaña, kallpasapa ejército wan sayarinqa; ichaqa mana sayayta atinqachu, paypa contranpi yuyaysapa qillqakuykunata ruwasqankurayku. Arí, paywan mikhunata mikhuyta chaskiqkuna payta tukuchinqaku, ejércitunpas mayu hina llump'aykuspa purinqa; achkallaña wañusqa urmasqakuna kanqaku. Daniel 11:25, 26.

Chayqa rayku iskay chunka qanchisniyuq versikuloqa huk mana sutinchakuq hina kashan, chayta allinta entiendenanchik tiyan manaraq ñawpaqman purinanchikpaq. Iskay chunka tawan niyuq versikulopiqa “tiempo” nisqaqa kimsa pachak suqta chunka watayuq pacha kashan, Actiumpi maqanakuywan qallarispa, churasqa tiempopi tukukuq wata 330pi.

Uraypi reyqa Cleopatra karqan, paymi Marc Antonywan huñusqa karqa. Octaviusqa hanaq uraypa reynin karqa, paymi iskaynintapas atipanqa. Churasqa pachapi (31 a.C.) iskay reykuna, ñawpaqta huk mesallapi tiyaykuspa hukninman huknin llullakusqankuqa, Actium maqanakuypi huknin hukninwan tinkunqaku.

Mesanpi iskay reykuna mikhunayuq mesa patapi tiyasqankuqa Panium maqanapa historianta tinkuchin (versiculokuna 13manta 15kama), maypichus Antiochus Magnuswan Macedoniapi Phillipwan hukllachasqa kasqanku. Chay historiapi kaq hukllachakuyqa Cristo pacha Panium sutipi simbólicamente rikuchisqa hukllachakuywan tupachisqa kachkan—Caesarea Philippi. Chay hukllachakuyqa hinallataq versículo tawa chunka nisqapim rikuchisqa kachkan, maypichus USSR sutiyaq llaqtakuna huñusqaqa 1989 watapi pichasqa karqan Reaganwan papa Juan Pablo IIwan hukllachakuyninrayku. Chay iskay reykunaqa 31 a. C. ñawpaqta hukninman huknin llullakunku, chaymi Estados Unidos llaqtapi domingo kamachiywan tupachisqa kachkan; chayrayku llullakuyninkuqa versículo 16 ñawpaqta ruwasqa kachkan, versiculokuna 13manta 15kama rikuchisqa historiapi, chaykunaqa Raphia maqanamanta qanchis chunka qanchisniyuq watakuna qhipaman Panium maqanapi hunt’akusqa karqan, hinaspataq 137 wata ñawpaqta Pompeyo Jerusalénta atipasqanman, versículo 16 nisqap hunt’akuyninpi.

Ishkay chunka pusaqniyuq versiculopi Octavioqa, Cleopatra-pas (uray llaqtapa rey-nin) Marc Antonio-pas atipaq, kaynata niwanchik: “hatun qhapaq kaywanmi llaqtanman kutinqa; sonqonpas ch’uya alianza contraqmi kanqa; atiyiniyuq ruwaykunatapas ruwaspanmi, kikín llaqtanman kutinqa.” Uriah Smithqa kay iskay atiykunata reqsin Actiumpi 31 a.C. watapi chaymanta Jerusalén llaqtapa thuñichisqa kaynin 70 d.C. watapi kasqankuta. Chayrayku, chunka pusaqniyuq versículoqa huk historia-ta reqsichin, mayqinchus qallarin Actium maqanakuywan, chaymi 360 watakunapa qallariynin, hinallataq Jerusalén llaqtapa thuñichisqa kayninwan 70 d.C. watapi.

Chaymiqa allin llaqtanman kutinqa ancha qhapaq kaywan; sonqonqa ch’aqwasqa kanqa ch’uya rimaykuywan; ruwasqataq hatun llamk’aykunata, hinaspataq kutinqa kikin llaqtanman. Daniel 11:28.

Chunka tawa iskay chunka tawa ñiqi versiculopa qhipa rimaynin (huk p’unchawkama hina) ñawpaqmanmi huk historiaq siq’inmanta rikuchin, chayqa qallarin 31 a. C. watapi, hinaspan tukukun kimsa chunka huk ñiqi versiculopa qhipa rimayninpi (“churankaku ch’inyayta ruraq millay mana allinta”), chaymi hunt’akurqan 538 watapi. Chay siq’iqa qallarin Actium maqanakuywan, chaymi señalan pagan Roma hatun kamachiywan kamachisqa qallariyta kimsa pachak soqta chunka watakunata. Chay siq’iqa tukukun 538 watapi, papal Roma hatun kamachiywan kamachiyta qallarisqa chunka iskay pachak soqta chunka watakunata. Chay versiculokunapi hinallataq chay versiculokunata hunt’achiq historiapi, señalasqa pacha 330 watapi rikuchin huk rakiyta pagan Romaq historiampi, Bibliapa profeciankunapi tawa ñiqi reino

hina. Ñawpaq kaq hatun kamachiywan kamachisqan pacha kimsa pachak soqta chunka watakuna qhipaman, iskay pachak pusaq watakunam qatiq hamun imperioq t'aqanakusqan, papado qhapaq tiyanaman yaykunanpa ñawpaqninpi, kimsa chunka huk ñiqi versiculopi, 538 watapi. Chay pusaq versiculokunapa qatiqninpi, iskay chunka qanchis ñiqi versiculollan reqsichin huk historiapi hunt'akuyta, mayqinchus Actium maqanakuy ñawpaqta pasakurqan 31 a. C. watapi.

Qanchis chunka qanchisniyuq versiculopi reqsichin iskay reykuna tinkusqankuta “chasqisqa pacha” manaraq chayamuchkaptin, iskay chunka qanchisniyuq versiculotaq reqsichin “chasqisqa pacha” kasqanta. Qanchis chunka qanchisniyuq versiculopi “chasqisqa pacha”qa kimsa pachak soqta chunka watayuq pacha qallariyninmi, iskay chunka qanchisniyuq versiculopi “chasqisqa pacha”taq chay kimsa pachak soqta chunka watayuq pachaq tukukuyninmi. Qallariywan tukukuyninwanmi “chasqisqa pacha”ta qawachinku.

Pagano Romaq kallpachasqa kayta qallarisqa, Daniel 8:9 nisqapi rikuchisqa hina, kimsa kaq hallp'a hark'ayta atipasqanmantaraq.

Hinaspata hukninmanta lloqsirqan huk uchuy waqra; chayqa ancha-ancha hatunyarqan ura lado-man, inti lloqsimuynin lado-man, hinallataq sumaq hallp'a-manpas. Daniel 8:9.

Atiypmi maqanakuypi kallpachakuy qallarikurqan, hinaspataq qhapaq pusaqniyuq t'aqapi isqon kaq ch'iqpi uray suyupa qhapaqninpa (Egipto) qhipaman urmachisqa kasqanwan.

Bibliaq willakuy nisqanpi tawaq suyukunaq qhipa kaqnin hina pagano Romaq kamachikuynin tukukuqmi karqa 538 watapi, papal Roma kimsa kaq hallp'a hark'ayninta atiparisqanrayku. Actium maqanakuyman 538 watakama hunt'asqa pichqa pachak soqta chunka pusaqniyuq wata pacha llapampas qallarín pagano Romaq kimsa kaq hark'ayninta atiparisqanwan, chaymanta Bibliaq willakuy nisqanpi tawaq kaq suyupi tukusqanwan; chay pachaqa tukukun papal Romaq kimsa kaq hallp'a hark'ayninta atiparisqanwan.

Bibliaq willakuyninpi tawa kaq qhapaq suyuta hina, kay llaqtap pacha willakuynin iskay pacha rakikuyta reqsichin: ñawpaq kaq, maypichus Romaqa pay kikinta hatunchan; chaymanta qhipamanqa huk pacha, maypichus Romaq urmaynin nisqaqa willakuykun. Ñawpaq hatunchasqa pacha qallariyninqa, hinallataq Bibliaq willakuyninpi tawa kaq qhapaq suyu hina pagano Roma kamachisqan llapa pacha qallariyninmi. Romaq ñawpaq hatunchasqa pacha huk churasqa tiempowanmi qallarín, huk churasqa tiempowanmi tukukun; hinallataq, chayqa uraqinchis kaqmanta hanaqinchis kaq qhapaq suyukunapa huñunakusqanwanmi qallarín. Chayqa inti lloqsimuq kaq qhapaq suyuman, inti haykuykuq kaq qhapaq suyuman rakisqa kaywanmi tukukun. Churasqa tiempowan qallarispa, churasqa tiempowan tukuspa, chay qallariywan tukuywanpas, Alejandroq qhapaq suyunpa tawa rakikuyninkunatan reqsichin.

Iskay “tiempo señalasqa” iskayniyuq, versiculokuna iskay chunka qanchisniyuqwan iskay chunka isqunniyuqpi rimarisqanku, qallariywan tukukuy waymarkakunata rikuchinku, chay pacha Roma aswan hatun atiyiniyuqta kamachisqan pachata sut'ichaspa. Estados Unidos llaqtapi domingo kamachikuy ley nisqa, Daniel chunka hukniyuq qillqapi versículo tawa chunka hukniyuqwan versículo chunka suqtayuq hunt'akusqanpi, kunan pacha Romaq aswan hatun atiyiniyuqta tawa

chunka iskay simbólicu killakunata kamachinampaq pacha qallarin. Versículo iskay chunka qanchisniyuqpa ñawpaq tiempu señalasqaqa Estados Unidos llaqtapi domingo leymi; iskay kaq tiempu señalasqataq kay pachapi qhipa nación Estados Unidospa ejemplonta qatispa qhipa domingo leyta kallpachasqan pacha kasqanta rikuchin; chayta ruwaspataq ídolo sabbatopa tukuy kay pachapi kallpachasqa kasqanta sut'incham.

Chay ishkay profétic marka-kunaqa kanku Estados Unidospi domingo kamachiyanta pacha kay pachapi domingo kamachiy hunt'asqa kaykama, hinallataq chay ishkay domingo kamachikunaqa iskay señalasqa p'unchawkuna kanku versículo iskay chunka qanchisniyuqpi chaymanta iskay chunka isqunniyuqpi. Versículo iskay chunka qanchisniyuqpa ñawpaq señalasqa p'unchawninqa hinallataq Constantinoq domingo kamachinwan 321 watapi rikuchisqa karqa, hinaspataq papaq domingo kamachin Orleans Consejo nisqapi 538 watapi kay pachapi domingo kamachiyta representan.

Chunka chunka versículokuna chunka kimsayyuqmanta chunka pichqayuqkama nisqapi, Panium maqanakuyqa chay historiapi, versículo chunka soqtayuqpi kachkan domingo leyta ñawpaqchasqanmanta. Chay historiapi iskay reykuna tinkusqanku, mayqenkunachus hukninman hukninman llullakunku, chaymi hunt'akun. Versículokuna chunka kimsayyuqmanta chunka pichqayuqkamaqa, versículokuna chunkamanta chunka soqtayuqkama rikuchisqa historiapa huk rakinmi. Chay versículokunaqa tawa kaq Siria maqanakuyta versículo chunkapi reqsichinku, Raphia maqanakuyta versículo chunka hukniyuqpi, chay maqanakuy qhepaman kaqkunataq versículo chunka iskayniyuqpi. Versículokuna chunka kimsayyuqmanta chunka pichqayuqkamaqa, 200 a. C. watapa historianta rikuchinku, maypichus Panium maqanakuy hunt'akusqa karqan, hinallataq pagano Roma, qampa llaqtaykipa suwakuna hina rikuchisqa, profético willakuyman yaykun.

Daniel chunka huk kimsachunka tawaq chunka nisqaqa 1989 watapi URSS urmayta reqsichin, chunka suqtayoqtaq Estados Unidos llaqtapi domingo kamachiyta reqsichin. Iskay reykuna ñawpaqmantapacha hukninwan huknin llullakuspa rimanku, chaytaq akllasqa pacha manaraq chayamuchkaptin, Actium maqanakuy kasqapi rikurqan; chaykunaqa chunka tawaq nisqap pakasqa willakuy historiapi ruwakun, pacha tukukuy qhepanpi 1989 watamanta qallarispas, Estados Unidos llaqtapi domingo kamachiywan tukukuq. Chunka qanchisniyoq nisqaqa chunka tawaq nisqap pakasqa historiapi huk señalta hinam, 1989 qhipaman rikurispas, ichaqa domingo kamachiy manaraq chayamuptin. Chunka qanchisniyoqpi “tinkuy” nisqaqa domingo kamachiypi Roma kallpachasqa kananpaq manaraq kaq huk señal. Papado 538 watapi kallpachasqa kananman apaq achka señalunka kan, chay señalkunataq akllasqa pacha manaraq chayamuptinpas rikurinku. Chay profético señalkunamanta hukninqa Justinianoq 533 watapi kamachisqanmi, chaymi chunka kimsayyoq nisqapi “pactota saqeqlkunawan yuyaychasqa kanqa” nisqanta hunt'arqan.

Sakin markakunaqa paganu Romaq historiapi sut'inchasqa tiempoman pusankuqa kaymi: wata 330pi, paganu Roma urmaykuchkaspa, chay pachallapi papal atiyman “tiyana”ta qorqa. Wata 496pi Clovisqa papakunaman “atiynin”ta qorqa. Daniel qanchis nisqan hunt'akusqanman hina, paganu Romaqa papakunapaq “kimsa waqra”ta chinkachirqan; qhepa kaqmi wata 538pi Ostrogotakunata Roma llaqtamanta qharqusqan. Wata 508pi paganismopa religionninqa

kamachisqa suyup legal religionnin kaymanta anchuchisqa karqa, chaypa rantinpi Catolicismo churakusqa karqa. Wata 538qa tawa chunka hukniyuq versiculopi Domingo kamachiyta rikuchin, hinallataq wata 496qa 1989 watata rikuchin maypicha Reaganqa, Clovisman hina, atiynta Romaq papaman dedicakurqan. Wata 330qa Domingo kamachiyta reqsichin, chaypim papakunaqa autoridadpa tiyananman kutimun.

Kayqa rikuchinmi iskayninpas 538 hinallataq 330pas churasqa pacha kasqanta, chaymi versículo chunka suqta hinallataq tawa chunka hukniyuqpi kachkan. 496qa 1989 watapi hunt'asqa chunka versiculota hinallataq tawa chunka versiculota Daniel chunka hukniyuqpi, hinaspa Isaías 8:8piwan rikuchin. 508qa reqsichin maypachachus kamachisqa suyupa religiõnninqa saquesqa kan catolicismopa raykun. Cloviswan qallarispas 496manta 508kama, suyupa legal religiõnninpa aswan-aswan hurqusqan hinaspa hukman tikrasqanmi rikuchisqa karqa. 330pi qallariq historiapi, Kunti Romaq aswan-aswan wañuyninqa ñawpaq tawa trompetakunawanmi rikuchisqa kachkan; chayhinataq reqsichin aswan-aswan chinkachiyta, Estados Unidos llaqtapi domingo kamachikuywan qallariqta.

Constantinopa 321 watapi domingo p'unchaymanta kamachiyta churakusqan qhepaman pagano Romapa sapa kuti urmaynin, Bibliapa profecíanpi soqt'aq suyukunaq huknin hina domingo kamachikuyman chayamun Estados Unidospa urmayninta rikuchin. Chaymanta qhepata, tawantin trompetakunaq juicioykuna Estados Unidospa contranman apamunku, panichay White nisqanman hina, paymi nin: “naciónpa apostasía nisqan qatinqinpi naciónpa tukukuynin hamunqa.” Ezequielpas tawa kuti castigaymanta huk testigota japan.

Señor Diospa simin yapamanta hamuwarqan ñoqaman, nispas: Runa churiy, maypachachus hallp'a ñoqapa contraypi huchallikunman ancha hatun mana kasukuywan, chayqa makiyta haywarisqa hinaspa, t'antapa kallpachaqnin tawqanta p'akisqa, muchuytataq cachamusay chayman, runatapas uywatapas chaymanta chinkachisqa. Chaypi kay kimsa runakuna, Noé, Daniel, Job, kashaptinkupas, paykunaqa cheqan kayninkuwan kikinkupa almankullatam salvanman, nispas Señor Dios. Sichus millay saqra uywakunata chay hallp'ata purichisqa, paykunataq chayta wañuchinankupaq hinaspa ch'usaqyachinankupaq, mana pipas uywakunarayku chaymanta pasanapaq: chay kimsa runakuna chaypi kashaptinkupas, Kawsasqayrayku, nispas Señor Dios, mana churinkunatapas ususinkunatapas salvanqakuchu; paykuna sapa kikinkullam salvasqa kanqaku, hallp'ataq ch'usaqmi kanqa. O sichus chay hallp'aman espadata apamusay hinaspa nisaq, Espada, hallp'ata puriy; chaynata runatapas uywatapas chaymanta chinkachisqa: chay kimsa runakuna chaypi kashaptinkupas, Kawsasqayrayku, nispas Señor Dios, mana churinkunatapas ususinkunatapas salvanqakuchu, aswanpas paykuna sapa kikinkullam salvasqa kanqaku. O sichus unquy wañuchiqa chay hallp'aman cachamusay hinaspa yawarpi phiñakuyniyta chayman jich'amusaq, runatapas uywatapas chaymanta chinkachinaypaq: Noé, Daniel, Job chaypi kashaptinkupas, Kawsasqayrayku, nispas Señor Dios, mana huk churitapas nitaq huk usunitapas salvanqakuchu; paykunaqa cheqan kayninkuwan kikinkupa almankullatam salvanqaku. Imaraykuchus kayhinatam Señor Dios nin: ¿Manachu aswanraq chayna kanqa Jerusalénpa contranman tawa ancha sasa juicioyniykunata cachamusay, espadata, muchuyta, millay saqra uywata, unquy wañuchiqtawan, runatapas uywatapas chaymanta chinkachinaypaq? Ichayqa qhawariy,

chaypiqa puchuqkuna saquesqa kanqaku, churikuna hinaspa ususikuna, paykunataq horqomusqa kanqaku. Qhawariy, qankunaman llusqsimunqaku, qankunataq ruwasqankuta, purisqankutapas rikunkichik. Chaymi Jerusalénman apamusqay mana allinmanta sonqochasqa kankichik, ari, llapa imatapas paypa patanman apamusqaymanta. Paykunataq qankunata sonqochanqaku, maypachachus purisqankuta ruwasqankutawan rikunkichik chaypacha. Hinaqtinmi yachankichik mana yanqallam llapa ruwasqayta chaypi ruwarqani, nispa Señor Dios. Ezequiel 14:12–23.

Kay qatiq yuyaychakuykunata qatiq qillqapiqa mast'ariqmi.